

Teismo praktikos rinkinys

Byla T-262/15

Dmitrii Konstantinovich Kiselev
prieš
Europos Sąjungos Tarybą

„Bendra užsienio ir saugumo politika – Ribojamosios priemonės, taikytinos atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainai ar į ją kėsiamasi – Lėšų išaldymas – Atvykimo į valstybių narių teritoriją apribojimai – Fizinis asmuo, aktyviai palaikantis veiksmus ar politiką, kuriais kenkiama Ukrainai ar į ją kėsiamasi – Pareiga motyvuoti – Akivaizdi vertinimo klaida – Saviraiškos laisvė – Proporcingumas – Teisė į gynybą“

Santrauka – 2017 m. birželio 15 d. Bendrojo Teismo (devintoji kolegija) sprendimas

1. *Tarptautiniai susitarimai – Bendrijos ir Rusijos partnerystės susitarimas – Priemonės, būtinos siekiant apginti esminius šalies saugumo interesus – Karas ar karo grėsmę kelianti didelė tarptautinė įtampa – Sąvoka – Rusijos Federacijos veiksmai dėl padėties Ukrainoje 2015 m. ir 2016 m. – Įtraukimas – Išankstinio informavimo ar konsultavimosi pareiga – Nebuvimas*

(Bendrijos ir Rusijos partnerystės susitarimo 99 straipsnio 1 punkto d papunktis)

2. *Institucijų aktai – Motyvavimas – Pareiga – Apimtis – Ribojamosios priemonės, taikomos tam tikriems asmenims ir subjektams atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje – Draudimas atvykti ar vykti tranzitu bei lėšų išaldymas – Pareiga suinteresuotajam asmeniui pranešti apie motyvus tuo pat metu, kai priimamas jam nepalankus aktas ar tuoj pat po to – Ribos – Sąjungos ir valstybių narių saugumas arba jų tarptautiniai santykiai – Sprendimas, kurio priėmimo kontekstas žinomas suinteresuotajam asmeniui ir todėl jis gali suprasti jam nustatytos priemonės reikšmę – Leistinumai glaustai išdėstyti motyvus*

(SESV 296 straipsnio antra pastraipa; Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 2 dalis; Tarybos sprendimai (BUSP) 2015/432, 2015/1524 ir 2016/359; Tarybos reglamentai 2015/427, 2015/1514 ir 2016/353)

3. *Bendra užsienio ir saugumo politika – Ribojamosios priemonės, taikomos tam tikriems asmenims, subjektams ir įstaigoms, atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje – Draudimas atvykti ar vykti tranzitu bei lėšų išaldymas – Aktyvūs veiksmai, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsiamasi – Sąvoka – Žiniasklaidos parama, kurią teikia spaudos agentūros, kuri laikoma Rusijos valstybės „unitarine įmone“, direktorius – Įtraukimas*

(Tarybos sprendimo (BUSP) 2014/145 1 straipsnio 1 dalies a punktas ir 2 straipsnio 1 dalies a punktas; Tarybos sprendimai (BUSP) 2015/432, 2015/1524 ir 2016/359; Tarybos reglamento Nr. 269/2014 3 straipsnio 1 dalies a punktas, Tarybos reglamentai 2015/427, 2015/1514 ir 2016/353)

4. *Ieškinys dėl panaikinimo — Pagrindai — Motyvų nebuvimas arba stoka — Pagrindas, kuris skiriasi nuo pagrindo dėl materialaus teisėtumo*

(SESV 263 ir 296 straipsniai)

5. *Europos Sąjunga — Teismo vykdoma institucijų aktų teisėtumo kontrolė — Ribojamosios priemonės, taikomos atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje — Kontrolės apimtis — Priemonės pagrįstumo įrodymas — Kompetentingos Sąjungos institucijos pareiga kilus ginčui įrodyti motyvų, nurodytų dėl atitinkamų asmenų arba subjektų, pagrįstumą*

(Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnis; Tarybos sprendimai (BUSP) 2015/432, 2015/1524 ir 2016/359; Tarybos reglamentai 2015/427, 2015/1514 ir 2016/353)

6. *Bendra užsienio ir saugumo politika — Ribojamosios priemonės, taikomos tam tikriems asmenims, subjektams ir įstaigoms, atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje — Fiziniai asmenys, aktyviai palaikančią veiksmus ar politiką, kuriais kenkiama Ukrainai ar jai grasinama, lėšų išaldymas — Teisės į saviraiškos laisvę apribojimas — Proporcingumo principo pažeidimas — Nebuvimas*

(Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 11 straipsnis ir 52 straipsnio 1 dalis; Tarybos sprendimai (BUSP) 2015/432, 2015/1524 ir 2016/359; Tarybos reglamentai 2015/427, 2015/1514 ir 2016/353)

7. *Teismo procesas — Ieškinys — Formos reikalavimai — Ginčo dalyko nustatymas — Pagrindų, kuriais remiamasi, santrauka — Analogiški reikalavimai dėl kaltinimų, kuriais grindžiamas ieškinio pagrindas — Imperatyvus pobūdis — Sąjungos teismo iniciatyva atliekamas nagrinėjimas*

(Bendrojo Teismo procedūros reglamento 76 straipsnio d punktas)

8. *Bendra užsienio ir saugumo politika — Ribojamosios priemonės, taikomos atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje — Lėšų išaldymas — Teisė į gynybą — Kaltę patvirtinančių įrodymų pateikimas — Vėlesnis sprendimas, kuriuo ieškovo pavardė palikta asmenų, kuriems taikomos šios priemonės, sąraše — Naujų motyvų nebuvimas — Teisės būti išklausytam pažeidimas — Nebuvimas*

(Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktas; Tarybos sprendimas (BUSP) 2015/432; Tarybos reglamentas 2015/427)

9. *Europos Sąjungos teisė — Principai — Teisė į gynybą — Ribojamosios priemonės, taikomos tam tikriems asmenims ir subjektams atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje — Lėšų išaldymas — Teisė susipažinti su dokumentais — Teisės, siejamos su prašymo šiuo klausimu pateikimu Tarybai*

(Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktas; Tarybos sprendimas (BUSP) 2015/432; Tarybos reglamentas 2015/427)

1. Dėl padėties Ukrainoje 2015 m. kovo ir rugsėjo mėn., taip pat 2016 m. kovo mėn., galima laikyti, kad Rusijos Federacijos veiksmai buvo „karo ar karo grėsmę keliančios didelės tarptautinės įtampos“ atvejis, kaip tai suprantama pagal Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo, nustatančio Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Rusijos Federacijos partnerystę, 99 straipsnio 1 punkto d papunktį. Atsižvelgiant į Sąjungos ir jos valstybių narių interesą, kad jos kaimyninė šalis Ukraina būtų stabili, gali būti nuspręsta būtinai taikyti tam tikras ribojamąsias priemones siekiant daryti spaudimą Rusijos Federacijai tam, kad ji būtų skatinama nutraukti savo veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinama. Atsižvelgiant į tai reikia pažymėti, kad partnerystės susitarimu šalis, kuri, remdamasi minėta nuostata, siekia imtis priemonių, neįpareigojama iš anksto informuoti kitos šalies, su ja konsultuotis ar jai pateikti jų priėmimo argumentų

(žr. 32, 33 punktus)

2. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 39–41, 45, 50 punktus)

3. Atsižvelgiant į vaidmenį, kurį žiniasklaida, ypač audiovizualinė, vaidina šiuolaikinėje visuomenėje, buvo galima numatyti, kad dideliame žiniasklaidos palaikyme, demonstruojamam Rusijos vyriausybės veiksams ir politikai, kuriais destabilizuojama Ukraina, ir vykdomam, be kita ko, asmens, kuris Rusijos Prezidento V. Putino dekretu buvo paskirtas eiti žiniasklaidos agentūros, kuri laikoma Rusijos valstybės „unitarine įmone“, direktoriaus pareigas, per labai populiarias laidas, gali būti taikomas kriterijus, susijęs su fiziniais asmenimis, aktyviai palaikančiais veiksmus ar politiką, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsiamasi.

Iš tiesų sąvoka „aktyvus palaikymas“ gali būti suprantama tik kaip apimanti asmenis, kurie, patys nebūdami atsakingi už Rusijos vyriausybės veiksmus ir politiką, kuriais destabilizuojama Ukraina, ir patys tokių veiksmų ar politikos nevykdydami, palaiko tokią politiką ir veiksmus. Kriterijus apima ne visas Rusijos vyriausybės palaikymo formas, bet tik tas, kurios dėl savo kiekybinės ar kokybinės svarbos prisideda prie veiksmų ar politikos, kuriais destabilizuojama Ukraina, vykdymo. Kontroliuojant Sąjungos teismui, nagrinėjamas kriterijus, aiškinamas atsižvelgiant į tikslą daryti spaudimą Rusijos vyriausybei, kad ši nutrauktų minėtus veiksmus ir politiką, objektyviai apibrėžia ribotą kategoriją asmenų ir subjektų, kuriems gali būti taikomos lėšų išaldymo priemonės. Aiškinant šį kriterijų reikia atsižvelgti į Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją, pagal kurią pripažįstama, kad neįmanoma pasiekti absoliutaus įstatymų redagavimo tikslumo, ypač srityse, kuriose situacija keičiasi atsižvelgiant į dominuojančią nuomonę visuomenėje, ir kurioje pripažįstama, kad būtinybė vengti griežtumo ir prisitaikyti prie situacijos pasikeitimo reiškia, kad daugumoje įstatymų vartojamos daugiau ar mažiau abstrakčios formuluotės, kurių aiškinimas ir taikymas priklauso nuo praktikos. Sąlyga, pagal kurią įstatyme turi būti aiškiai apibrėžti pažeidimai, įvykdoma, jei asmuo iš atitinkamos nuostatos teksto ir prireikus teismų atlikto išaiškinimo gali žinoti, už kokius veiksmus ar neveikimą kyla jo atsakomybė.

(žr. 43, 73–76 punktus)

4. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 52 punktą)

5. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 61–63 punktus)

6. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 66, 67, 69–72, 80–82, 84–88, 122–125 punktus)

7. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 137, 138 punktus)

8. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 139, 145, 146 punktus)

9. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 139, 151 punktus)